

DSKE

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring
www.dske.dk

Møde om klinisk ernæring

Ernæring hos den kronisk inflammerede interne medicinske patient

Den 28. november 2007 kl. 17-19 i Auditorium B,
Århus Universitetshospital, Skejby

Program:

17.00-19.05 DSKE -repræsentant, Velkomst

17.05-17.50 Epidemiologisk, klinisk og genetisk evidens for en relation mellem
inflammation og malnutrition
Overlæge Peter Bárány, Karolinska Inst, Stockholm

17.50-18.00 Diskussion

18.00-18.15 Pause med en lille forfriskning

18.15-19.00 Metabolismen hos den inflammerede patient
Gavner ernæringstilskud overhovedet og hvad skal der til?
Professor, overlæge, dr.med. Jens Kondrup, Inst Human Ernæ-
ring,
Københavns Universitet

Deltagelse er gratis. Ingen tilmelding.

Husk også efteruddannelsesdag for sygeplejersker, 22/11-07 i Århus – tilmel-
ding til mette.holst@rn.dk

NUTRICIA-LEGATET er yderligere omtalt på den næste side. Mulighederne
er
udvidet denne gang. Var det ikke noget for dig?

Nutricias Uddannelseslegat i Enteral Klinisk Ernæring

Uddannelseslegatet vil blive uddelt på årsmødet i Klinisk Ernæring på Rigshospitalet, 16/5-2008

Legatet er på 25.000 kr.

Nutricia sponsorerer legatet, som kan søges til flere formål:

1. **Videreuddannelse** indenfor enteral, klinisk ernæring. Der kan være tale om studieophold eller videreuddannelse i indland eller udland. Kongresdeltagelse dækkes ikke.
2. **Kvalitetsudviklingsprojekter** med klinisk indhold indenfor enteral, klinisk ernæring.
3. **Forskningsprojekter** indenfor enteral, klinisk ernæring. Det er dog ikke tanken, at legatet kan indgå som en lille del i store projekter.

Legatmodtageren er forpligtet til at holde foredrag om resultatet af indsatsen, sædvanligvis på det efterfølgende årsmøde.

Legatet kan søges af læger, kliniske diætister, sygeplejersker eller andre fagprofessionelle med dokumenteret interesse for klinisk ernæring.

Ansøgningen skal indeholde relevante oplysninger om:

- interesseområder
- igangværende projekter

- planer for videreuddannelses-/studieophold
- projektbeskrivelse og budget
- persondata (navn, adresse, arbejdssted, titel, uddannelse, tlf.nr, e-mail adresse)
- max 200 ord

Nogle eksempler på relevante kurser:

- ESPEN ADVANCED COURSE IN CLINICAL NUTRITION, 1 uge
- ESPEN INTENSIVE COURSE IN TRACER METHODOLOGY IN METABOLISM, 1 uge
- ESPEN LIFELONG LEARNING PROGRAMME, varierende varighed, e-learning
- ESPEN COURSE IN CLINICAL NUTRITION, 1 uge
- ASPEN Self-Assessment Program, e-learning
- BAPEN short courses (UK): <http://www.nutritionociety.org>

Desuden udbydes en lang række store og mindre kurser på alle niveauer af universiteter og nationale, videnskabelige selskaber. De fremgår selskabernes hjemmesider.

Bedømmelseskomiteen er DSKE's bestyrelse.

Ansøgning sendes til sekretær i DSKE: Ernæringssygeplejerske Mette Holst, MKS, PhD-studerende, Center for Ernæring og Tarmsygdomme, Med. Gastroenterologisk afdeling, Aalborg Sygehus Syd, 9932 6267, 2711 3236, mette.holst@rn.dk

Ansøgningsfrist: torsdag 17/4-08

Hvis du er i tvivl om dit formål ligger indenfor rammerne, så prøv at søge. Alternativt kan du tage kontakt til et bestyrelsesmedlem (se seneste nyhedsbrev eller hjemmesiden www.dske.dk).

ESPEN-kongressen

blev holdt i Prag i september 07.

Et udpluk herfra:

Herbert Lochs (Berlin) argumenterede for at translokation fra tarm til blod af bakterier er en del af patofysiologien ved sygdomme med kakeksi (cancer, terminal KOL, hjerteinsufficiens, levercirrhose osv). Tarmpermeabiliteten er påvist øget i en række studier (især dyreforsøg), og der er forøget bakteriel adhæsion til tarmmukosa hos disse patienter. Der er gode korrelationer mellem tarmpermeabilitet og ernæringsstatus hos de kakektiske patienter, men noget tilsvarende kan ikke påvises ved langvarig faste. Tiltagende permeabilitet er også korreleret til forekomsten af sepsis.

Ved TIPS-behandling for cirrhose reduceres permeabilitet og translokation.

Herbert Lochs er således en varm fortaler for enteral ernæring og probiotika til mange patientgrupper.

Blandt andre større reviews kan nævnes S. Fetissov, der har gennemført en række studier på Karolinska om hypothalamiske neuropeptider,

der indgår i reguleringen af fødeindtagelse. Nogle meget komplekse systemer, som langt fra er afklarede. Hypoteserne synes fortsat at være flere end de dokumenterede forklaringer. Der er påvist auto-antistoffer mod nogle af disse peptider hos patienter med anorexia nervosa og bulimia. Det kan dog ikke anses for dokumenteret, at disse spiseforstyrrelser er autoimmune sygdomme, men fundene er tankevækkende. Der er startet dyreforsøg med vaccination med Ghrelin-antistoffer. Af mere kortfattede pointer kan nævnes:

Efter vægttab på pulver-diæt er det nødvendigt med proteinrig kost for at fastholde vægttabet.

Hos intensive patienter betyder lavt p-cholesterol en dårlig prognose og er nogenlunde korreleret til niveauet af fase-reaktanter. Det er noget uklart om fænomenet er relateret til lipolyse eller til et fald i lipoproteiner som led i en reduktion af toxinbindingen ved sepsis. Gammel iagttagelse med nye aspekter.

DSKE-møde om apopleksi i Kolding 18/9-07:

Et godt møde med 50 fremmødte, der fik en update omkring sondeernæring og apopleksi af Ingrid Poulsen (Hvidovre Hospital). Der blev lagt afgørende vægt på dysfagi-screening, oftest med en almindelig vandtest, som dog kan suppleres med transkutan ilt-måling og mere raffinerede

metoder. Dysfagi-behandling er der en begrænset mængde videnskabelige undersøgelser af, så langvarig sondeernæring bliver en del af behandlingsmulighederne. Problemerne er jo ikke løst og især FOOD-trial har jo vist os problemerne. Nogle steder har man vedtaget at starte tidlig sondeernæring, andre er mindre afklarede. Evidensen kan fortsat ikke anses for at være helt på plads. På hjemmesiden (www.dske.dk) kan slide-showet fra Malene Fogh Niensens foredrag ses. Det viser en del problemstillinger fra FOOD-undersøgelsen og nogle praktiske løsninger fra Pevidevæghospitalet. På Pevidevæghospitalet er det lidt lettere. Axel Kruse (Århus Kommunehospital) viste videofilm af PEG-anlæggelse og understregede, at hvis komplikationsfrekvensen skal holdes på et acceptabelt niveau (der er mange komplikationer, uanset hvordan man gør), så skal indikationsstillingerne overholdes. På hjemmesiden (www.dske.dk) kan nu ses de flotte videofilm om anlæggelse efter den metode, der foretrækkes i Århus, samt genanlæggelse. Vi fik endnu engang bekræftet, at der er mange komplikationer ved ernæring gennem PEG-sonder og at håndteringen af sonderne kræver en kvalificeret indsats. Komplikationerne er relateret til ældre og 30-dages mortaliteten er ca 10% de bedste steder. På længere sigt kan 70% forvente komplikationer af større eller mindre art.

Mødet viste også, at vi har hårdt brugt for nogle forskningsprojekter og kvalitetsundersøgelser på dette område.

Hjemmesiden er blevet revideret igen. Der er kommet abstracts fra foredrag og video-optagelser af anlæggelse af PEG-sonder osv

www.DSKE.dk

Møde-kalender

Se nærmere på www.DSKE.dk

Der afholdes heldagsmøde for sygeplejersker 22/11-07 om måltider, nødning mv.

Årsmødet i Klinisk Ernæring afholdes på Rigshospitalet, 16/5-2008

ESPEN:

www.espen.org.

Check hjemmesiden. Der er kurser at melde sig til, også e-learning-kurser.

Næste nyhedsbrev:

november 2007. Indlæg er meget velkomne og sendes til formanden, som også er ansvarshavende redaktør (mail-adresse: jra@life.ku.dk)

I øvrigt er der god plads til dit indlæg i næste nyhedsbrev.

Formand:
Jens Rikardt Andersen

Overlæge, Lektor
Ernæringsenheden 5711
Rigshospitalet, Blegdamsvej
9, 2100 Ø
Institut for Human Ernæring
Rolighedsvej 30, 1958 FC
Tlf.: 35332504/23346654
jra@life.ku.dk

Næstformand:
Inge Nordgaard-Lassen

Overlæge, dr.med.
Gastroenheden
Hvidovre Hospital
Kettegård Alle
2650 Hvidovre
Tlf.: 36326005
Inge.Nordgaard-Lassen@hvh.regionh.dk

Sekretær:
Mette Holst

Ernærings-sygeplejerske, MKS
Center for Ernæring og Tarm-
sygdomme
Medicinsk Center, Aalborg
Sygehus Syd
Tlf.: 99326267/27113236
metteholst@rn.dk

Kasserer:
Kent Haderslev

1.reservelæge, PhD
Med gastroenterol klinik
C/A
Rigshospitalet, Blegdams-
vej 9, 2100 Ø
Tlf.:
Kent.haderslev@rh.regionh.dk

Bestyrelsen i øvrigt:

Overlæge Karen Lindorff-Larsen, Kir. Gastro afd A, Aalborg Sygehus Syd. kgll@rn.dk
Afdelingslæge, Ph.D. Per Ivarsen, Nefrologisk afd C, Skejby Sygehus, Brendstrup gårdsvej, 8200 Århus N pi@dadlnet.dk
Overlæge Lars Ovesen, Medicinsk afd, Sygehus Syd, 4200 Slagelse, larove@vestamt.dk

Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Kirurgisk Afd. P, Århus Sygehus, Tage-Hansensgade 4, 8000 Århus C sp107hvh@as.aaa.dk
Klinisk diætist, seniorforsker PhD, Anne Marie Beck, afd. E, Danmarks Fødevareforskning, Mørkhøj Bygade 19, 2860 Søborg, ambe@food.dtu.dk
Klinisk diætist Jytte Astrup Møller, Medicinsk afd, Haderslev Sygehus, 6100 Haderslev, jytte.moeller@shs.regionyddanmark.dk